

folyosóján maradnék. Kibirnám a szürkületet és a sötétséget, kibírnam a megőrülésig.

Úgy éreztem, végem van. Ismét elfogott a félelem az üresen kongó háztól, a hidegen és üresen tátongó szobáktól. Saját magamtól is féltem, és leültem, hogy megírjam ezt a pár sort, nehogy a félelmem a halálba kergessen . . . Midőn újra – bár nagyon fordulatosan –, de újra csak kiszolgáltattam magam az irtózatos betegségemnek, elgondolkodtam, mihez is kezdjek, és leültem, hozzáfogtam írni.

Gallusz Edit fordítása

VÉRVÖRÖS

CORNELIA BECKER

Bőségben áll a naptól edzett vidék, amely zöld és sárga beteljesüléséhez közeledik. Itt az aratás ideje. Ez az az időszak, mielőtt a felhők elnyelnék a dombokat, és az év az ágakról lehullana. Ez az az időszak, mielőtt a falu egy szintelen álomba süllyedne a csupasz fekete fák közé.

Összegyűlt egy nagy család, pont most ültek le öt kihúzott asztal mellé. Alig hogy felvágták a kalácsot, máris előkerülnek a régi történetek, ártatlan anekdoták az emlékezetben tárolt évekről, melyeket évente a családi találkozókon emlegetnek. Emlékszel? Egész másként volt . . . Mindenesetre szép idők voltak, még akkor is, ha velünk együtt megöregedtek.

A köztük lévő kapcsolat csak néhány kimért gesztusban nyilvánul meg, szeretet, melyet nem szavakkal fejeznek ki.

Súlyosan fut le a mézszínű fény a falakon, kitágítja a pupillákat egész a szemhéjakig.

Amikor a kiáltások felhangosodnak, és a nevetés is harsányabb lesz, a veszély csönget a bejárati ajtón. Kissé zavartan tér vissza a háziasszony a legidősebb fiával. A fiún vérvörös öltöny van, amely nem tudja enyhíteni zöld szemének átható tekintetét. Két zöld színű folt összefonódva a szívárványhártya körüli fehérséggel. A fiú egy pillanatra lustán a fénybe

hunyorít, majd tágra nyitja szemeit, mintha mindent egész pontosan meg akarna figyelni, a zöld szín lassan kitágul, olajzöld foltok, melyek fényes üveggolyókká változnak. Ettől a nyugtalanító tekintettől átváltozik a szoba, a falak összetolódnak, ami az előbb még fény és tér, most összepréselődik olyan szűkre, amilyenre csak lehet.

A fiú bólint a társaságnak, és leül az apával, a házigazdával szemben. Gondolatok keringnek, ketrecet alkotnak, amelyből csak a gyerekek merészkednek elő. Apu, szól egy szőke kislány, és átmegy az úton. Az anya a kislány selyeminge után kap, de az már ki is csúszott a kezei közül.

A gyerek leguggol apja lábaihoz. A sűrű szőke kobakját az anyjától örökölte, a füzöld szemeit az apjától, csakhogy az ő, szempillákkal körülvelt szemének tavában vidám békák ugrándoznak. Nagypja kezével az asztalra koppant. Hol is hagytuk abba? Mit is akartál mondani? De a mozdulatok és szavak rövid pórázra kerültek. Van ideje a beszédnek, van a hallgatásnak, és most az utóbbi mellett döntöttek.

A házigazda fia kávé és kalácsot kér. A gondolatok hangosan dörmöbölnek a homlokok mögött. Túl hangosan. És ha a fiú hallja őket? Görnyedten előrehajolva ül, és lapátolja magába a kalácsot, nem beszél. Csak semmi provokáció most, egy téves szót se, legjobb lesz, ha egyáltalán nem beszélnek vele. Különben ki fog törni magából, hangos lesz, nevetlenül hangos, és talán még tettelegességhez is folyamodik, míg valami el nem törik kezének erős szorításában.

Amikor utoljára beszéltek vele, „robbant”, először szavaival majd kezeivel, senki sem sérült meg rajta kívül, amikor őrzöngve a verandaajtónak rohant, és azt csupasz kézzel szétforgácsolta, majd pár lépéssel az ajtónál termett, mintha a szerencsétlenséget akarná elhárítani, a színhelyet az ajtón kívülre helyezte, és útközben a kiáltozó anyát két kézzel a csípőjénél fogva felemelte, és a sarokba állította.

Most az apja foglal állást. A teste azt mondja, lépj közbe, ha szükséges. Összeakaszkodásaik még a szemük előtt lebegnek. De a fiú látszólag csak a kalácsra figyel, állkapcsa megfontoltan őrli a falatot. Fejét fel emeli, az apja szemébe néz, a többiek elfordítják tekintetüket. Az apa leejti az „ostort”, és hangosan kevergeti a semmit a csészéjében.

Mintha karót nyeltek volna, úgy ülnek néma körben, lesütött szemmel bámulnak a csészékbe, melyekben a cukor és a kávémaradék péppé keverődött.

Végre kilépnek a kertbe, ott kint, az almafák alatt könnyebb a beszéd, és a gondolatok is szabadabbak. A hajóhinta nyöszörög a nagynénik súlya alatt. Igen, a nyár hosszú és szép, ha nem lenne annyi munka a befőttek elkészítésével... A házigazda ide-oda járkál, és közben bólogat. A kislányok ruhája engedelmesen lebeg a hinta után fel és alá.

A hazatért fiú egy kicsit arrébb áll, és az eget nézi. Beszélgetés közben már készítik is a férfiak a fegyvereket, cseresznyéről és felüdülésről beszélgetnek, és közben szemmel tartják őt. A nyári nap szélesen mosolyog a síkság felett. Csak a muslincák gömbölyödnek sötét felhővé a bozótban. Ez az a vidék, amely élteti, de nem tud gyökeret eresztetni. Nincs se háza, se felesége, amelyekben otthon érezhetné magát.

Az öccse – aki most a család becsületéért és tisztességéért száll síkra – kihasználja a csöndet, és hátat fordítva elindul a fal mellett vissza a házba. Elpakolja a piros lekvárt és a paradicsomszószt az éléskamrából, belekortyol a pálinkásüvegbe, amely az ártatlan élelmiszerek közé van rejtve, majd lenyalja a pálinkát és az izzadságot a felső ajkáról. Bátyját minden drámai fellépés lehetőségétől meg kell fosztani, a szerszámokat elrakni, nehogy ismét bicskát szegezzen a mellének.

A család az asztalnál ült, a fiú az éléskamrába ment, és ezzel a gyilkoló szerszámmal jött ki. Lépéseinek neszére mindenki fölpillantott, és ő a kést ingének fehér mellébe dőfte tövig, a vér azonnal kifröccsent, szemei eszelősen forogtak eltorzult arcán, ezek egy sérült bika szemei voltak, szomorúak, vadak, és még az orrlyukai is remegtek, hanyatt esett és vonaglott, mindenki odarohant, hogy segítsen neki, erre ő fölállt, leporolta a ruháját, a fehér ing alatt a befőtt a köldöke felé csordogált, és a fiú a csukott kést a többiek lába elé dobta. Nevetett, nyerített, a szemeit forgatta, majd kiment az ajtón, hetekre eltűnt, és senki sem tudta, hogy valóra fogja-e váltani a fenyegetést, vagy mindez csak tréfa volt.

Mikor az öccse ismét kijött, röviden odaintett az anyjának, és a fülét vakargatta. Eddig minden rendben van, de a bátyjánál természetesen sohasem lehet tudni, most nyugodtnak kell maradni, és uralkodni a gondolatok felett.

A szőke, zöld szemű kislány lekiált a hintáról: Lódíts meg, apu! A férfi odamegy a hintához, egyik kezével óvatosan meglöki a deszkát. Még, apu, még, kiált a kicsi. És a férfi újra és újra meglöki. És a hinta felröpül egészen az almafa hegyéig. És a kislány röpül és nevet. Tovább, apu, tovább! Ruhája és haja lobog, és az apja újra meglöki erős karjaival.

A kislány kapaszkodik, nem fog leesni. A kötél megcsikordul. A kislány lába a fa hegyét érinti, ha előrehajol. Éreznie kell a gyönyört ölében, ha előrelendül, ezt tisztán látni zöld szemeiben, melyekben a kislábák bukfencet vetnek.

A hintázó kislány alatt a föld sárga és zöld, fejét mélyen lehajtja, és lábaival az eget akarja megérinteni. Felhők tolnak a ritka kékségbe. Vihar lesz!

A férfi ismét meglöki a hintát. Túl vadul, őrülden. Semmi nem hozta rendbe, sem a terápiák, sem a pszichiátriák. Még azok az áramütések sem segítettek, amelyeket betegsége kezdetén zsenge fiatal testébe bocsátottak, ugyanaz az erő, amelyik évekkkel később az utolsó orvosának ugrasztotta, egy fa alatt állt, mikor egy villámcsapás leterítette, mert miben különbözik egy elektrosokk egy irányított villámtól, amely a testen áthatol? Ez sorscsapás! De ez a veszteség után felmentette magát mindenfajta gyógykezelés alól. Szabad, mint a madár, és légyökereit az ég felé irányítja.

Tovább, magasabbra, magasabbra, kiáltja a szőke, fűzöld szemű kislány. A kötél csikorog, a kislány ujjong, a szalag a hajában eloldódott, és sűrű haja vadul száll fel és alá.

Hagyd abba, ez már túl sok, szól a nagyanya, a férfi anyja. A kislány száll a hintán. Felsőtestét hátrahajtvá szinte suhan a levegőben. Selymes tollú madár, fehér és könnyű, naptól ittas áttetsző lény hajókázik a szélben. Oly könnyű, oly szabad, hogy az ember nem tud elszakadni látványától.

Hagyd abba! Őrüld vagy! kiált ismét az anyja. Mindenki ránéz. A férfi is, aki a zöld olajfoltokat ráirányítja elgondolkodva, mintha egyetértene vele. És akkor egy mondattal helyet változtat, a hinta elé áll, karjait kitarja. Ugorj, kiált a lányának, aki habozás nélkül elengedi a kötelet, lecsusszan a deszkáról, és szárnyait kitarva saját árnyékába ugrik. Minden torok felsikolt, a kislány ujjong, és az apja máris a karjaiban tartja, közben leállítja a hintát. Fogja a lányt, és óvatosan leállítja a földre, mintha porcelánból lenne.

Súlyosan és lustán siklanak bele a felhők a hallgatásba. Az apa megsimogatja lánya fejét, ránéz az anyjára, aki kitér tekintete elől. A férfi szó nélkül megy el. Köszönés nélkül.

Vihar lesz, de addig még van idő. Hozzátok ki a konyhából a bort és a poharakat.

A nők jobbról és balról körülveszik a szőke, zöld szemű kislányt, és a konyhába vezetik. Óvatosan megy, lépésről lépésre, mintha a talaj süllyedne a lábai alatt. A háta mögötti hangok mind előre taszítják. Körülnéz, oda, ahol a hinta még halkán ring, és amely mögött dombok emelkednek zölden és sárgán. A hőség ránehezedik a vörös cserépterőre.

Balzam Csilla fordítása